

31996L0034

19.6.1996

JURNALUL OFICIAL AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE

L 145/4

DIRECTIVA 96/34/CE A CONSILIULUI**din 3 iunie 1996****privind acordul-cadru referitor la concediul pentru creșterea copilului încheiat de UNICE, CEEP și CES**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Acordul privind politica socială, anexat la Protocolul nr. 14 privind politica socială, anexat la Tratatul de instituire a Comunității Europene și, în special, articolul 4 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei,

- (1) întrucât, pe baza Protocolului privind politica socială, statele membre, cu excepția Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, denumite în continuare „state membre”, dorind să urmeze calea trasată de Carta socială din 1989, au încheiat între ele un Acord privind politica socială;
- (2) întrucât, în conformitate cu articolul 4 alineatul (2) din Acordul privind politica socială, partenerii sociali pot solicita în comun ca acordurile la nivel comunitar să fie puse în aplicare printr-o decizie a Consiliului pe baza unei propuneri a Comisiei;
- (3) întrucât punctul 16 din Carta comunitară a drepturilor sociale fundamentale ale lucrătorilor privind egalitatea de tratament între bărbați și femei prevede, *inter alia*, că „este, de asemenea, necesar să se ia măsuri care să ofere femeilor și bărbaților posibilitatea de a-și concilia obligațiile profesionale cu cele familiale”;
- (4) întrucât Consiliul, în ciuda existenței unui consens larg, nu a fost în măsură să hotărască cu privire la propunerea de directivă referitoare la concediile pentru creșterea copilului și la concediile din motive familiale ⁽¹⁾, modificată ⁽²⁾ la 15 noiembrie 1984;
- (5) întrucât, în conformitate cu articolul 13 alineatul (2) din Acordul privind politica socială, Comisia a consultat partenerii sociali în legătură cu posibila orientare a acțiunii comunitare privind concilierea vieții profesionale și familiale;
- (6) întrucât, considerând după astfel de consultări că este dorit o acțiune comunitară, Comisia a consultat din nou partenerii sociali cu privire la conținutul propunerii avute în vedere, în conformitate cu articolul 3 alineatul (3) din acordul menționat;
- (7) întrucât organizațiile de tip confederativ (UNICE, CEEP și CES) au informat Comisia, prin scrisoarea comună din 5 iulie 1995, despre dorința lor de a iniția procesul prevăzut la articolul 4 din acordul menționat;
- (8) întrucât, la 14 decembrie 1995, organizațiile interprofesionale menționate au încheiat un acord-cadru privind concediul pentru creșterea copilului; întrucât acestea au transmis Comisiei cererea lor comună de punere în aplicare a acestui acord-cadru printr-o decizie a Consiliului pe baza unei propuneri a Comisiei, în conformitate cu articolul 4 alineatul (2) din acordul menționat;
- (9) întrucât Consiliul, în Rezoluția sa din 6 decembrie 1994 privind anumite perspective ale unei politici sociale a Uniunii Europene: contribuție la convergența economică și socială a Uniunii ⁽³⁾, a invitat partenerii sociali să profite de posibilitățile de a încheia convenții, deoarece aceștia sunt, de regulă, mai aproape de realitatea socială și de problemele sociale; întrucât, la Madrid, membrii Consiliului European din acele state care au semnat Acordul privind politica socială au salutat încheierea acestui acord-cadru;
- (10) întrucât părțile semnatare au dorit să încheie un acord-cadru care prevede cerințe minime pentru concediul de creștere a copilului și absența de la locul de muncă pe motive de forță majoră și care se adresează din nou statelor membre și/sau partenerilor sociali pentru definirea condițiilor de aplicare a concediului pentru creșterea copilului, pentru a se ține seama de situația, inclusiv în ceea ce privește politica familială, care există în fiecare stat membru, în special în privința condițiilor de acordare a concediului de creștere a copilului și exercitarea dreptului la concediul de creștere a copilului;
- (11) întrucât instrumentul adecvat de punere în aplicare a acordului-cadru este o directivă în sensul articolului 189 din tratat; întrucât aceasta este, prin urmare, obligatorie pentru statele membre în ceea ce privește rezultatele care trebuie obținute, dar le lasă statelor membre libertatea de a alege formele și metodele;
- (12) întrucât, în conformitate cu principiul subsidiarității și principiul proporționalității, astfel cum sunt enunțate la articolul 3b din tratat, obiectivele prezentei directive nu pot fi realizate în măsură suficientă de statele membre și pot fi așadar realizate mai bine de Comunitate; întrucât prezenta directivă se limitează la minimumul necesar pentru atingerea acestor obiective și nu depășește ceea ce este necesar în acest scop;

⁽¹⁾ JO C 333, 9.12.1983, p. 6.

⁽²⁾ JO C 316, 27.11.1984, p. 7.

⁽³⁾ JO C 368, 23.12.1994, p. 6.

- (13) întrucât Comisia a elaborat propunerea de directivă ținând seama de reprezentativitatea părților semnatare, de mandatul lor, de legalitatea clauzelor acordului-cadru, precum și de respectarea dispozițiilor relevante privind întreprinderile mici și mijlocii;
- (14) întrucât, în conformitate cu Comunicarea sa din 14 decembrie 1993 privind punerea în aplicare a Protocolului privind politica socială, Comisia a informat Parlamentul European, trimițându-i textul acordului-cadru însoțit de propunerea sa de directivă și de memorandumul explicativ;
- (15) întrucât Comisia a informat, de asemenea, Comitetul Economic și Social, trimițându-i textul acordului-cadru însoțit de propunerea sa de directivă și de memorandumul explicativ;
- (16) întrucât clauza 4 punctul 2 din acordul-cadru subliniază că punerea în aplicare a dispozițiilor prezentului acord-cadru nu constituie un motiv valabil pentru reducerea nivelului general de protecție a lucrătorilor în domeniul reglementat de acest acord, fără a aduce atingere dreptului statelor membre și/sau al partenerilor sociali de a elabora, având în vedere evoluția situației (inclusiv introducerea netransferabilității), diferite dispoziții legislative, de reglementare sau contractuale, atât timp cât se respectă cerințele minime prevăzute în prezentul acord;
- (17) întrucât Carta comunitară a drepturilor sociale fundamentale ale lucrătorilor recunoaște importanța combaterii tuturor formelor de discriminare, în special cele pe motive de sex, culoarea pielii, rasă, opinii și credințe;
- (18) întrucât articolul F alineatul (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană prevede că „Uniunea respectă drepturile fundamentale, garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950, și rezultate din tradițiile constituționale comune ale statelor membre, ca principii generale ale dreptului comunitar”;
- (19) întrucât statele membre pot încredința partenerilor sociali, la cererea comună a acestora, punerea în aplicare a prezentei directive, cu condiția ca statele membre să adopte orice dispoziție necesară care să le permită garantarea în orice moment a rezultatelor impuse de prezenta directivă;
- (20) întrucât punerea în aplicare a acordului-cadru contribuie la atingerea obiectivelor menționate la articolul 1 din Acordul privind politica socială.

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Punerea în aplicare a acordului-cadru

Scopul prezentei directive este punerea în aplicare a acordului-cadru privind concediul pentru creșterea copilului, încheiat la 14 decembrie 1995 între organizațiile de tip confederativ (UNICE, CEEP și CES), anexat prezentei directive.

Articolul 2

Dispoziții finale

(1) Statele membre adoptă și pun în aplicare actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la data de 3 iunie 1998 sau se asigură că, până la această dată, partenerii sociali stabilesc dispozițiile necesare prin acord, statele membre fiind obligate să adopte orice dispoziție necesară care să le permită garantarea în orice moment a rezultatelor impuse de prezenta directivă. Statele membre informează de îndată Comisia în acest sens.

(2) Statele membre pot beneficia de o perioadă suplimentară de maximum un an, dacă este necesar, pentru a lua în considerare dificultățile speciale sau punerea în aplicare printr-o convenție colectivă.

Statele membre informează imediat Comisia în asemenea împrejurări.

(3) Atunci când statele membre adoptă dispozițiile prevăzute la alineatul (1), ele conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

Articolul 3

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Luxemburg, 3 iunie 1996.

Pentru Consiliu

Președintele

T. TREU

ANEXĂ

ACORD-CADRU PRIVIND CONCEDIUL PENTRU CREȘTEREA COPILULUI

PREAMBUL

Prezentul acord-cadru reprezintă angajamentul UNICE, CEEP și CES de a introduce cerințe minime privind concediul pentru creșterea copilului și absența de la locul de muncă din motive de forță majoră, ca mijloc important de conciliere a vieții profesionale și familiale și de promovare a șanselor egale și a egalității de tratament între bărbați și femei.

CES, UNICE și CEEP solicită Comisiei să înainteze Consiliului prezentul acord-cadru pentru luarea unei decizii care să facă aceste cerințe obligatorii în statele membre ale Comunității Europene, cu excepția Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord.

I. CONSIDERAȚII GENERALE

- (1) Având în vedere Acordul privind politica socială, anexat Protocolului privind politica socială, anexat Tratatului de instituire a Comunității Europene, în special articolul 3 alineatul (4) și articolul 4 alineatul (2);
- (2) întrucât articolul 4 alineatul (2) din Acordul privind politica socială prevede ca acordurile încheiate la nivel comunitar să fie puse în aplicare, la cererea comună a părților semnatare, printr-o decizie a Consiliului pe baza unei propuneri din partea Comisiei;
- (3) întrucât Comisia și-a anunțat intenția de a propune o măsură comunitară privind concilierea vieții profesionale și familiale;
- (4) întrucât Carta comunitară a drepturilor sociale fundamentale prevede la punctul 16, privind egalitatea de tratament, că trebuie să se ia măsuri care să permită bărbaților și femeilor să își concilieze obligațiile profesionale cu cele familiale;
- (5) întrucât Rezoluția Consiliului din 6 decembrie 1994 recunoaște că o politică efectivă a șanselor egale presupune o strategie globală integrată care să permită o mai bună organizare a programului de lucru și o mai mare flexibilitate, precum și o revenire mai ușoară la viața profesională și ia act de rolul important pe care îl joacă partenerii sociali în acest domeniu și în a oferi, atât bărbaților, cât și femeilor, posibilitatea de a-și concilia responsabilitățile profesionale cu obligațiile familiale;
- (6) întrucât măsurile de conciliere a vieții profesionale și familiale ar trebui să încurajeze introducerea unor metode noi și flexibile de organizare a muncii și a timpului mai bine adaptate necesităților în schimbare ale societății și care ar trebui să țină seama atât de nevoile întreprinderilor, cât și de cele ale lucrătorilor;
- (7) întrucât politica familială trebuie abordată în contextul schimbărilor demografice, al efectelor îmbătrânirii populației, al eliminării decalajelor dintre generații și al promovării participării femeilor la viața activă;
- (8) întrucât bărbații trebuie încurajați să-și asume responsabilități egale în familie; de exemplu, trebuie încurajați, prin mijloace precum programele de conștientizare, să ia concediu pentru creșterea copilului;
- (9) întrucât prezentul acord este un acord-cadru care stabilește cerințe și prevederi minime privind concediul de creștere a copilului, separat de concediul de maternitate al mamei, și pentru absență de la serviciu din motive de forță majoră, și se adresează din nou statelor membre și partenerilor sociali pentru stabilirea condițiilor de acces și a modalităților de aplicare pentru a se ține seama de situația din fiecare stat membru;

- (10) întrucât statele membre trebuie să prevadă menținerea prestațiilor în natură în cadrul asigurării de boală pe durata minimă a concediului pentru creșterea copilului;
- (11) întrucât, atunci când acest lucru se dovedește adecvat, având în vedere condițiile naționale și situația bugetară, statele membre trebuie să prevadă, de asemenea, menținerea drepturilor la prestațiile de asigurări sociale ca atare pe durata minimă a concediului pentru creșterea copilului;
- (12) întrucât prezentul acord ține seama de necesitatea de a îmbunătăți cerințele politicii sociale, de a spori competitivitatea economiei comunitare și de a evita impunerea unor constrângeri administrative, financiare și legale într-un mod care ar putea împiedica crearea și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii;
- (13) întrucât partenerii sociali se află în cea mai bună poziție pentru a găsi soluții care să corespundă atât nevoilor angajatorilor, cât și celor ale lucrătorilor și trebuie, prin urmare, să li se atribuie un rol special în punerea în aplicare a prezentului acord.

PĂRȚILE SEMNATARE CONVIN CU PRIVIRE LA URMĂTOARELE DISPOZIȚII:

II. CONȚINUT

Clauza 1: **Obiectul și domeniul de aplicare**

- (1) Prezentul acord enunță cerințele minime menite să faciliteze concilierea responsabilităților profesionale și familiale pentru părinții care lucrează.
- (2) Prezentul acord se aplică tuturor lucrătorilor, bărbați și femei, care au un contract sau o relație de muncă definită în legislație, convențiile colective sau practicile în vigoare în fiecare stat membru.

Clauza 2: **Concediul pentru creșterea copilului**

- (1) În temeiul prezentului acord, sub rezerva clauzei 2.2, se acordă lucrătorilor, bărbați și femei, un drept individual la concediu pentru creșterea copilului, pe baza nașterii sau adopției unui copil, pentru a le da posibilitatea să îngrijească acel copil, pe o perioadă de cel puțin trei luni, până la o vârstă dată de maximum opt ani care urmează să fie stabilită de statele membre și/sau de partenerii sociali.
- (2) Pentru a promova șansele egale și egalitatea de tratament între bărbați și femei, părțile semnatare ale prezentului acord consideră că dreptul la concediu pentru creșterea copilului prevăzut la clauza 2.1 ar trebui, în principiu, acordat pe bază netransferabilă.
- (3) Condițiile de acces și modalitățile de aplicare a concediului pentru creșterea copilului sunt definite de lege și/sau de convențiile colective din statele membre, cu respectarea cerințelor minime ale prezentului acord. Statele membre și/sau partenerii sociali pot, în special:
  - (a) să hotărască dacă concediul pentru creșterea copilului este acordat integral, parțial, fragmentat sau sub formă de credit de timp;
  - (b) să condiționeze dreptul la concediu pentru creșterea copilului de o perioadă de muncă și/sau de vechime care nu poate depăși un an;
  - (c) să adapteze condițiile de acces și modalitățile de aplicare a concediului pentru creșterea copilului la condițiile speciale ale adopției;
  - (d) să stabilească perioadele de notificare a angajatorilor de către lucrători atunci când aceștia își exercită dreptul la concediu pentru creșterea copilului, cu specificarea începutului și sfârșitului perioadei de concediu;
  - (e) să definească condițiile în care angajatorul, după consultări în conformitate cu legislația, convențiile colective și practicile la nivel național, este autorizat să amâne acordarea concediului pentru creșterea copilului din motive justificate legate de funcționarea întreprinderii (de exemplu dacă este vorba de o muncă cu caracter sezonier, dacă nu se poate găsi un înlocuitor în perioada de notificare, dacă o parte însemnată a forței de muncă solicită concediul pentru creșterea copilului în același timp, dacă este vorba de o funcție specială de importanță strategică). Orice dificultate care decurge din aplicarea acestei clauze trebuie rezolvată în conformitate cu legislația, convențiile colective și practicile la nivel național;
  - (f) să autorizeze, în plus față de litera (e), măsuri speciale pentru a îndeplini cerințele de funcționare și de organizare ale întreprinderilor mici.

- (4) Pentru a se asigura că lucrătorii își pot exercita dreptul la concediu pentru creșterea copilului, statele membre și/sau partenerii sociali iau măsurile necesare pentru a proteja lucrătorii împotriva concedierii pe motiv de solicitare sau efectuare a concediului pentru creșterea copilului în conformitate cu legislația, convențiile colective și practicile la nivel național.
- (5) La sfârșitul concediului pentru creșterea copilului, lucrătorii au dreptul de a-și relua același post sau, dacă acest lucru nu este posibil, un post echivalent sau similar care să corespundă contractului sau relației lor de muncă.
- (6) Drepturile dobândite sau în curs de a fi dobândite de lucrător la data la care începe concediul pentru creșterea copilului se mențin ca atare până la sfârșitul acestui concediu. La sfârșitul concediului pentru creșterea copilului se aplică aceste drepturi, inclusiv orice modificare conformă cu legislația, convențiile colective sau practica la nivel național.
- (7) Statele membre și/sau partenerii sociali definesc regimul contractului sau al relației de muncă pe perioada concediului pentru creșterea copilului.
- (8) Toate problemele de securitate socială legate de prezentul acord trebuie să fie examinate și rezolvate de către statele membre în conformitate cu legislația națională, ținând cont de importanța continuității drepturilor la prestații de securitate socială pentru diferite riscuri, în special asistența medicală.

Clauza 3: Absența de la lucru din motive de forță majoră

- (1) Statele membre și/sau partenerii sociali iau măsurile necesare pentru a autoriza lucrătorii să absenteze de la locul de muncă, în conformitate cu legislația, convențiile colective și/sau practicile la nivel național, pe motive de forță majoră în situații de urgență familială, în caz de boală sau de accident care fac indispensabilă prezența imediată a lucrătorului.
- (2) Statele membre și/sau partenerii sociali pot specifica condițiile de acces și modalitățile de aplicare pentru clauza 3.1 și pot limita acest drept la un anumit număr de zile pe an și/sau pe caz.

Clauza 4: Dispoziții finale

- (1) Statele membre pot aplica sau introduce dispoziții mai favorabile decât cele prevăzute în prezentul acord.
- (2) Punerea în aplicare a dispozițiilor prezentului acord nu constituie un motiv valabil pentru reducerea nivelului general de protecție acordat lucrătorilor în domeniul reglementat de prezentul acord. Aceasta nu aduce atingere dreptului statelor membre și/sau al partenerilor sociali de a elabora, având în vedere evoluția situației (inclusiv introducerea netransferabilității), diferite dispoziții legislative, de reglementare sau contractuale, atât timp cât se respectă cerințele minime prevăzute în prezentul acord.
- (3) Prezentul acord nu aduce atingere dreptului partenerilor sociali de a încheia, la nivel adecvat, inclusiv cel european, convenții de adaptare și/sau completare a dispozițiilor sale, pentru a se ține seama de condiții speciale.
- (4) Statele membre pun în aplicare dispozițiile legale, de reglementare și administrative necesare pentru a se conforma deciziei Consiliului în termen de cel mult doi ani de la adoptare sau se asigură că partenerii sociali ⁽¹⁾ introduc dispozițiile necesare prin acord înainte de sfârșitul acestei perioade. Pentru a se conforma deciziei, statele membre pot beneficia de o perioadă suplimentară de maximum un an, dacă este necesar, pentru a lua în considerare dificultățile speciale sau punerea în aplicare printr-o convenție colectivă.
- (5) Prevenirea și soluționarea litigiilor și a plângerilor care rezultă din aplicarea acordului se tratează în conformitate cu legislația, convențiile colective și practicile la nivel național.
- (6) Fără a aduce atingere rolului pe care îl au în acest sens Comisia, tribunalele naționale și Curtea de Justiție, orice problemă legată de interpretarea prezentului acord la nivel european ar trebui, în primă instanță, să fie înaintată de Comisie părților semnatare, care vor emite un aviz.
- (7) Părțile semnatare revizuiesc aplicarea prezentului acord după cinci ani de la data deciziei Consiliului, dacă una dintre părțile la prezentul acord a solicitat acest lucru.

⁽¹⁾ În sensul articolului 2 alineatul (4) din Acordul privind politica socială.

Adoptat la Bruxelles, 14 decembrie 1995.

Fritz VERZETNITSCH,
Președinte al CES

Antonio Castellano AUYANET,
Președinte al CEEP

François PERIGOT,
Președinte al UNICE

Emilio GABAGLIO,
Secretar General

Roger GOURVÈS,
Secretar General

Zygmunt TYSZKIEWICZ,
Secretar General

CES
Bld Emile Jacqmain 155
B-1210 Bruxelles

CEEP
Rue de la Charité 15
B-1040 Bruxelles

UNICE
Rue Joseph II 40
B-1040 Bruxelles
